

Assignatura-Codi:

22608

Demografia i Economia de la Població	22608
--------------------------------------	-------

Nom assignatura i codi plans d'estudi sense docència
Demografia ...-10066 (segona part) Pla d'estudis 1983

Curs acadèmic	Cicle	Quadrimestre
1997/98	2	febrer-juny

Grup/s	Professors	Despatx	Telèfon
01	Roser Nicolau Nos	B3-107	581.18.15
01	Daniel Devolder	B3-117	581.25.04.

PROGRAMA

DESCRIPTOR OFICIAL DE L'ASSIGNATURA

Problemes i història de les poblacions contemporànies. Mètodes i tècniques de l'anàlisi demogràfica.
Teories econòmiques de la població

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

El primer, conèixer els instruments analítics que s'utilitzen per estudiar la dinàmica de les poblacions (des d'un dels més senzills com es la taula de mortalitat fins aquells que integren diverses variables com són els models de poblacions estables). El segon, presentar els desenvolupaments teòrics i els coneixements analítics disponibles per estudiar les relacions entre variables econòmiques i variables demogràfiques.

PREREQUISITS

METODOLOGIA

TEMARI DETALLAT DELS CONTINGUTS

Introducció: el desenvolupament de la demografia i la seva relació amb l'estadística i l'economia: presentació de les dues parts del programa.

primera part ANÀLISI DEMOGRÀFICA

1. Els inicis de l'anàlisi demogràfica i la recerca de regularitats estadístiques. Els seus èxits i contribucions a altres ciències: la construcció de taules i la separació dels factors i dels efectes. Algunes qüestions actuals sobre l'utilitat dels models de població i els límits de les previsions demogràfiques.

2. L'observació dels fenòmens demogràfics: formes d'observació, fiabilitat i tipus d'errors de les fonts de població

3. La referència temporal dels fenòmens demogràfics:
  - 3.a. El diagràma de Lexis.
  - 3.b. Tipus de magnituds i de mesures (proporcions, taxes i probabilitats).
  - 3.c. Les diferents òptiques d'anàlisi: longitudinal, transversal i per duració
  - 3.d. La distinció dels efectes edat, generació i moment: aplicacions

4. L'anàlisi transversal i l'estudi d'una població:
  - 4.1. L'estructura per sexes i edats i els efectes estructura.
  - 4.2. Taxes brutes i específiques.
  - 4.3. Procediments per neutralitzar l'efecte estructura: l'estandarització directa i l'estandarització indirecta. Aplicacions

5. La descripció dels fenòmens:
  - 5.1. Tipus de fenòmens i la seva intensitat i calendari.
  - 5.2. El model de taula demogràfica.
  - 5.3. Taules longitudinals i transversals. Les generacions reals i fictícies.

6. L'anàlisi de la mortalitat.
  - 6.1. Taxes brutes, taxes específiques i quocients de mortalitat.
  - 6.2. Funcions i relacions de la taula de mortalitat.
  - 6.3. Construcció i interpretació de taules de mortalitat del moment.
  - 6.4. Mètodes indirectes per estimar la mortalitat amb estadístiques incompletes. L'ús de taules tipus i models de mortalitat.

7. L'anàlisi de la fecunditat
  - 7.1. Taxes de natalitat i fecunditat.
  - 7.2. Taules de fecunditat del moment i de les generacions: relacions entre els indicadors transversals i longitudinals.
  - 7.3. L'estudi de la fecunditat amb estadístiques incompletes: els índexs de Princeton, els índexs obtinguts a partir de censos i d'enquestes retrospectives.

8. La reproducció i el creixement de la població
  - 8.1. Característiques i propietats de poblacions estables
  - 8.2. La taxa neta de reproducció, la taxa de reproducció dels anys viscuts i la taxa intrínseca de creixement.
  - 8.3. La mesura del creixement: els tipus de taxes i el seu càlcul.

9. Perspectives demogràfiques
  - 9.1. Projeccions principals i derivades. Tècniques usuals.
  - 9.2. Resultats i errors més habituals de les previsions.

segona part
ECONOMIA DE LA POBLACIÓ

10. El creixement modern de la població i la visió del problema demogràfic desde la òptica de la macroeconomia
  - 10.1. Els models clàssics: malthusià i de la transició demogràfica
  - 10.2. La visió ortodoxa dels anys 1960 i 1970
  - 10.3. Les crítiques a la ortodoxia i la revisió del model malthusià

11. La visió del problema demogràfic des de la òptica de la microeconomia
  - 11.1. Externalitats i qüestió demogràfica
  - 11.2. Noves justificacions de les polítiques demogràfiques

12. La prolongació de l'esperança de vida i les seves relacions amb el procés de creixement econòmic

13. La construcció de teories econòmiques de la fecunditat.

13.1. Els anàlisis econòmics i la teoria micro-econòmica de la fecunditat: G. Becker i l'escola de Chicago.

13.2. El estudi dels cicles econòmics i les seves relacions amb els cicles demogràfics, migratoris i de la fecunditat: B. Thomas i R. Easterlin.

13.3. La perspectiva antropològica de J. Cadwell i la teoria dels fluxes intergeneracionals.

14. Els canvis demogràfics en els països occidentals, les seves conseqüències econòmiques i la adaptació de les institucions públiques i empresarials

14.1. Dinàmica demogràfica i mercat de treball. El impacte econòmic de la immigració i de les fluctuacions de la fecunditat.

14.2. Estructura per edats i transferències entre generacions. Les despeses públiques i el problema de les pensions.

14.3. Anàlisi demogràfica i estudis de mercats

14.4. Estructura familiar i altres factors demogràfics de la distribució de la renda

CALENDARI APROXIMAT

Tema 1	2 sessions	Tema 8	3 sessions
Tema 2	1 sessions	Tema 9	2 sessions
Tema 3	4 sessions	Tema 10	5 sessions
Tema 4	2 sessions	Tema 11	2 sessions
Tema 5	2 sessions	Tema 12	2 sessions
Tema 6	2 sessions	Tema 13	4 sessions
Tema 7	2 sessions	Tema 14	5 sessions

BIBLIOGRAFIA BÀSICA I COMPLEMENTÀRIA

De la primera part: ANÀLISI DEMOGRÀFICA

Existeixen diferents manuals d'anàlisi demogràfica. Els que s'enumeren a continuació estan publicats tots en espanyol i poden utilitzar-se indistintament, depenent de la preferència del estudiant, per preparar la primera part del curs. Seran també necessaris els dossiers de documentació estadística i d'exercicis que es posen a la venda en el servei de fotocopies de la facultat.

GERARD, H. i WUNSCH, G. 1975. Demografía. Madrid, Ed. Pirámide.

HENRY, L. 1976. Demografía. Análisis y modelos. Barcelona, Ed. Labor

LEGUINA, J. 1981. Fundamentos de demografía. Madrid, Siglo XXI

PRESSAT, R. 1979. Demografía estadística. Barcelona, Ariel

PRESSAT, R. 1983. El análisis demográfico. México, Fondo de Cultura Económica.

PRESSAT, R. 1977. La práctica de la demografía. 30 problemas. México, Fondo de Cultura Económica.

TAPINOS, G. 1990. Elementos de demografía. Madrid, Espasa Calpe.

de la segona part: ECONOMIA DE LA POBLACIO

A les classes es presentaran i comentaran les referències bibliogràfiques més significatives de cadascun dels temes d'aquesta segona part. Aquí es presenten només les referències bibliogràfiques més bàsiques i que pel seu caràcter de síntesi es consideren particularment recomanables per a tots els estudiants.

EASTERLIN, R. i CRIMMINS, E. 1985. The Fertility Revolution. University of Chicago Press. Capítol 2, "Theoretical Framework": 12-31.

KELLEY, A.C. 1988. "Economic Consequences of Population Change in the Third World" a Journal of Economic Literature, 26: 1685-1728.

LIVI BACCI, M. 1990. Historia mínima de la població mundial. Barcelona, Ariel.

TABAH, L. 1989. De una transició demogràfica a otra a Boletín de Población de las Naciones Unidas, n. 28: 1-26.

NORMES D'EXAMEN I AVALUACIONS

L'assignatura serà avaluada mitjançant les notes obtingudes en tres examens: a mitjan març (temes 0 a 4), mitjan abril (temes 5 a 9) i final de maig (temes 10 a 14). La nota final serà la mitjana aritmètica d'aquestes tres notes.

HORES TUTORIES

PROFESSOR	HORARI TUTORIES
Roser Nicolau Nos	dillus, dimecres i divendres de 15,30 a 16,30
Daniel Devolder	dillus, dimecres i divendres de 15,30 a 16,30